

Tárgytematika / Course Description

Vidékszociológia

MVLAMTT8633

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Mezei Katalin

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 10/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Mivel a hallgatók nem rendelkeznek szociológiai előtanulmányokkal, ezért a tárgy keretén belül először a szociológia tudományának alapfogalmaival, vizsgálati körével és módszertanával ismerkednek meg. Később a településszociológia keretén belül tárgyaljuk a falu és város különbségeit, az urbanizáció, modernizáció és globalizáció hatását a társadalomra. A tananyag elsődlegesen a magyar vidéki társadalom szociológiai sajátosságaira, a vidéki lakosság életfeltételeinek, értékrendjének, életmódjának elemzésére fókuszál, arra törekszik, hogy a hallgatókkal megismertesse a vidéki népesség gazdasági-társadalmi helyzetét, múltját, kulturális és civilizatorikus értékeit.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A kontakt órák témakörei:

1. A szociológia alapfogalmai és módszertana
2. A településszociológia tárgya, alapfogalmai, kialakulása, két fő irányzata
3. Az urbanizációs elméletek típusai: ciklusos és historicista városfejlődési elméletek
4. A chicagói iskola városökológiai elméletei
5. A késleltetett városfejlődés okai és következményei Közép-Kelet Európában
6. A faluszociológia kialakulása
7. A magyar településszerkezet jellemzői és a magyar települések szegregációs jelenségei
8. A falusi társadalom rétegződése a két világháború között
9. A parasztság eltűnése a magyar falu társadalmából
10. A falu válságának okai és társadalmi következményei

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Évközi tanulmányi követelmények: Óralátogatás a TVSZ szerint.

Aláírás feltétele: A fenti követelmények betartása.

Vizsgakövetelmény: szóbeli vizsga a konzultációkon elhangzottak és a megadott szakirodalom alapján az elő-vizsgaidőszakban (szorgalmi időszak utolsó hete).

Értékelés módszere: a végső érdemjegyet a szóbeli vizsga eredménye adja. A vizsga teljesítéséhez minimum a tananyag 60%-ának ismerete szükséges.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Tananyag:

Az előadások anyaga

Andorka Rudolf: *A községi és paraszti társadalom hátrányos helyzete.* = Gazdálkodás, 1996/1. pp. 3-15.

Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába.* Osiris Kiadó, Budapest. 2003. (1, 3, 6 fejezetek)

Enyedi György: *A városnövekedés szakaszai – újragondolva* = Tér és Társadalom, 2011/1. pp. 5-11.

Enyedi György: *Városi világ.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 2012

G. Fekete Éva: *Az aprófalvak gazdasági lehetőségei.* Ezredforduló, 2008/3. pp. 9-12.

Illés Iván: Falupolitika – Agrárpolitika. In: A mezőgazdaságtól a vidékfejlesztésig. Falukonferencia III. Pécs, 1995. pp. 49-58.

Konrád György – Szelényi Iván: *A késleltetett városfejlődés társadalmi konfliktusai* = Valóság, 1972. XII. 22. pp. 19-35.

Kovács Katalin: *Kisfalvak és lakóik Magyarországon.* = Ezredforduló, 2008/3. pp. 5-8.

Ajánlott irodalom:

Babbie, Earl: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.* Balassi Kiadó, Budapest, 2008

Enyedi György: *A városnövekedés szakaszai.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 1988

Enyedi György: *Falvaink sorsa.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 1980

Enyedi György: *Városi világ.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 2012